

Eerstedagsmelding wordt probleem voor kleine werkgevers

In zijn strijd tegen fraude en misbruik van sociale verzekeringen heeft de regering een nieuw instrument bedacht. Met ingang van 1 juli 2006 zal elke werkgever verplicht zijn om vóór de dag van indiensttreding bij de belastingdienst melding te doen van de indiensttreding van een nieuwe werknemer.

Als de werknemer nog in dienst treedt op de dag waarop de afspraak wordt gemaakt, moet de eerstedagsmelding in elk geval zijn gedaan vóór het begin van de werkzaamheden. Om dat mogelijk te maken kan de werkgever de eerstedagsmelding op de internetsite van de belastingdienst doen.

Met de eerstedagsmelding hoopt de regering zwart werken en illegale arbeid moeilijker te maken. Ook nu al moet de werkgever de werknemers aanmelden bij het UWV. Het probleem daarbij is echter dat het meldingsformulier pas 28 dagen na de indiensttreding in het bezit van het UWV hoeft te zijn.

Een beetje getruceerde werkgever die gebruik maakte van zwartwerkers of illegalen zorgde er wel voor dat de meldingsformulieren steeds voor verzending gereed lagen op het moment waarop de belastingdienst of het UWV zich bij de werkgever meldden voor een waarneming ter plaatse. De zwarte werknemers waren dan natuurlijk juist die dag voor het eerst begonnen. Van de illegale werknemers kon de werkgever alleen maar hopen dat zij zich bij de nadering van de controleurs tijdig uit de voeten zouden hebben gemaakt. Was dat niet het geval, dan was niet alleen een boete van € 8.000 zijn deel, maar konden de belastingdienst en het UWV ook nog wel eens uit gaan zoeken van welk geld de werkgever de illegale werknemers kon betalen. Niet alleen naheffing van loonbelasting en premies werknemersverzekering was dan zijn deel, maar ook naheffing van omzetbelasting en mogelijk ook inkomsten- of vennootschapsbelasting wegens de verzwegen omzet en winst waarmee de zwarte of illegale werknemers waren betaald.

Zo vlug komt de werkgever vanaf 1 juli 2006 echter niet meer van de belastingdienst af. De eerstedagsmelding moet dat voorkomen.

De melding moet voor alle werknemers worden gedaan, ook bijvoorbeeld voor uitzendkrachten (door het uitzendbureau, niet door de inlener), voor directeuren-groootaandeelhouders en voor degenen waarvoor op basis van een fictieve dienstbetrekking loonbelasting en premies werknemersverzekeringen moeten worden ingehouden, zoals thuiswerkers.

Gemeld moet worden behalve het eigen loonheffingsnummer van de werkgever de naam (inclusief voorletters), de geboortedatum en het sofinummer van de werknemer en natuurlijk de datum van aanvang van werkzaamheden.

De eerstedagsmelding lijkt een nuttig instrument bij de bestrijding van fraude, en het lijkt van een werkgever niet te veel gevraagd om tijdig een vrij eenvoudige melding via het

internet te doen. De werkgever hoeft de melding niet eens zelf te doen. Hij kan dat ook aan zijn accountant overlaten, die daartoe over aangiftesoftware beschikt.

Voor grote en middelgrote werkgevers zal de eerstedagsmelding ook weinig problemen behoeven op te leveren. Maar voor de echte kleine werkgevers kon het doen van een eerstedagsmelding in de praktijk wel eens wat te veel gevraagd zijn. Zij zijn vaak gewend om zich geheel en al te concentreren op hun eigenlijke werk en alles wat administratief is over te laten aan hun "boekhouder" (zoals deze vaak ook nog wordt genoemd al heeft hij jaren gestudeerd om de titel van accountant te mogen voeren). Een schoenendoos vol met correspondentie en administratieve stukken is het deel van die accountant bij het verplichte maandelijkse bezoek van de accountant aan zijn cliënt of omgekeerd. Als bij de maandelijkse controle van de schoenendoos voor het eerst blijkt van de indiensttreding van een nieuwe werknemer (en in sectoren als detailhandel en horeca is het geenszins ongebruikelijk dat werknemers op zeer korte termijn in dienst worden genomen), zijn de rapen gaar. Een boete van de belastingdienst van € 1.134 en heffing van premies zonder inachtneming van drempelvrijstellingen en zonder maximering van het dagloon (derhalve over het volledige betaalde bedrag aan loon) op basis van de (weliswaar door de werkgever te weerleggen) veronderstelling dat de werknemer al zes maanden in dienst was, is hetgeen wat de werkgever te wachten staat.

Het valt dan ook te vrezen dat de eerstedagsmelding niet alleen een nuttig instrument zal blijken te zijn bij de bestrijding van zwart werken en illegale arbeid, maar dat deze tegelijkertijd ook zal zorgen voor slachtoffers onder de kwetsbaarste groep werkgevers. Accountants hebben nog enkele maanden om hun cliënten "op te voeden" teneinde dit te voorkomen.

mr. J.P.M. van Zijl, advocaat te Tilburg